Małgorzata Bereźnicka
Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

Fora internetowe jako źródło informacji pedagogicznej współczesnych rodziców

Wprowadzenie

W szeroko rozumianym kształceniu ważne są postawy, umiejętności i wiedza. Zdobywanie tej ostatniej wiąże się współcześnie z wieloma możliwościami, które powstały m.in. na skutek rozwoju technologii, zwłaszcza mediów. Ich wszechobecność i wpływ praktycznie na wszystkie obszary edukacji sprawia, że mówi się o społeczeństwie informacyjnym, czy też o społeczeństwie wiedzy. Jednakże te dwa pojęcia należałoby oddzielić. Po pierwsze mnogość bodźców utrudnia poruszanie się w nadmiarowości informacji i powoduje, że posiadane przez jednostkę wiadomości mogą być chaotyczne, powierzchowne, sprzeczne, niespójne bądź po prostu nieprawdziwe. Jeżeli są pozbawione kontekstu, przyswajane czy przetwarzane bez zrozumienia, bez osadzenia pośród innych danych, nie stanowią jeszcze wiedzy. Informacje należy przekształcać w wiedzę, a cechą społeczeństwa wiedzy powinno być umiejętne jej zastosowanie (Zacher 2004, s. 108). Do tego zaś koniecznym wydaje się posiadanie odpowiednich umiejętności, takich jak krytyczne myślenie, racjonalność, samodzielność i dociekliwość poznawcza, obiektywizm (Bereźnicka 2010). Są to wartości niezbędne do efektywnego i świadomego funkcjonowania we współczesnym świecie.

Jak wspomniano wyżej, szczególną rolę pełnią dziś środki masowego przekazu, które coraz bardziej dominują w naszej rzeczywistości i wymagają kształtowania u odbiorców dojrzałości informacyjnej (Batorowska 2013). Przekazują odbiorcom treść o zróżnicowanej jakości. Dlatego – o czym przekonuje T. Huk – *powinniśmy być świadomi mediów towarzyszących człowiekowi od poczęcia, poprzez narodziny, niemowlęctwo, wiek przedszkolny, wiek szkolny, okres dojrzewania, dojrzałości, aż po starzenie się. Media te rejestrują nasz obraz na odpowiednich nośnikach pamięci, tworząc sylwetkę człowieka od narodzin aż do śmierci. Media uczą nas, ale i bombardują niepotrzebnymi informacjami, chronią nas, ale i stwarzają zagrożenia, bawią nas, ale i doprowadzają do smutku i rozpaczy, pozwalają zapomnieć, ale powodują też, że pamiętamy, a zatem uczmy się żyć z mediami* (Huk 2011, s. 19).

Wyjątkowym środkiem przekazu, stanowiącym zarówno źródło wiedzy, rozrywki, edukacji, jak i przekłamań czy nawet niebezpiecznej zawartości, jest internet. Medium to cieszy się ogromną popularnością zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży – pokolenia, któremu nie dane było poznać świata bez komputera i sieci. Systematycznie odnotowuje się dynamiczny wzrost popularności internetu

także wśród osób dorosłych. Przykładowo w badaniach CBOS na pytanie o aktywność internetową przynajmniej raz w tygodniu (Feliksiak 2012) w 2002 roku twierdzącej odpowiedzi udzieliło 12%, w 2007 roku – 37%, a w 2012 – 57%. Są to głównie osoby młode (18-24 lata – 93%; 25-34 lat – 81%; 35-44 lata – 73%; 45-54 lata – 52%%; 55-64 lata – 34%; powyżej 65 lat – 11%). Przeważają absolwenci studiów (wykształcenie wyższe – 94%; średnie – 69%; zasadnicze zawodowe – 38%; podstawowe – 21%). Niemal wszyscy (97%) korzystają z internetu w domu, blisko połowa (45%) – w pracy lub szkole (Feliksiak 2012). Dane te wskazują, że w sieci przebywają zarówno młodzi, jak i dorośli ludzie.

Kultura pedagogiczna a fora parentingowe

Dydaktyka mediów, zajmująca się kształtowaniem środków masowego przekazu dla celów pedagogicznych dużo miejsca poświęca forom internetowym (Kron, Sofos 2008). Według S. Kawuli 'kultura pedagogiczna' obejmuje następujące elementy:

1) świadomość roli wychowawczej, pełnionej wobec własnych dzieci i w społeczeństwie oraz poczucie odpowiedzialności za losy młodego pokolenia i jego prawidłowy rozwój;

2) wzory i wzorce (cele) wychowawcze uznawane i realizowane przez społeczeństwo dorosłych, a także wzorce wychowawcze powszechnie propagowane;

3) znajomość praw i właściwości psychicznego i fizycznego rozwoju dzieci i respektowania ich w działaniu;

4) poglądy dorosłych na charakter stosunków wychowawczych (bezpośrednich i pośrednich) między pokoleniami i w ramach każdej generacji oraz w różnorodnych grupach, organizacjach i instytucjach;

5) poglądy dorosłej części społeczeństwa na rodzaj i skuteczność środków wychowawczych w rozmaitych grupach społecznych, organizacjach i instytucjach wychowania naturalnego, bezpośredniego i pośredniego;

6) działalność dorosłych, zmierzająca do intensyfikacji szans osiągania pomyślności życiowej, społecznej, oświatowej i zawodowej przez ogół dzieci i młodzieży, wyrażająca się przede wszystkim w ich stosunku do nauki szkolnej dzieci, wyrównywania warunków startu oświatowego i ich dalszego kształcenia;

7) stopień i stan refleksji pokolenia dorosłych nad efektami (skutkami i zamierzonymi rezultatami) pełnienia ich roli wychowawczej w społeczeństwie oraz wobec własnych dzieci (Kawula, Brągiel, Janke 2009, s. 338).

Kultura pedagogiczna w Polsce nie jest na zadowalającym poziomie, co zostało wykazane w książce pt. *Kultura pedagogiczna w społeczeństwie informacyjnym* (Bereźnicka 2015), mimo działań oświatowych i wsparcia rodziców.

Wśród internetowych źródeł poświęconych wychowaniu dzieci znajdują się portale edukacyjne, strony z artykułami o rodzicielstwie, wskazówkami czy radami

specjalistów dotyczącymi opieki i wychowania, strony fundacji, oferty książek o tej tematyce, poradniki, artykuły z prasy, w których pojawiają się zagadnienia związane z wychowaniem i/lub dziećmi w większym lub mniejszym stopniu, blogi poświęcone tej problematyce (często prowadzone przez rodziców), a także fora parentingowe (czyli poświęcone rodzicielstwu). Fora te istnieją często w ramach wspomnianych portali, współpracującymi z lekarzami, psychologami, pedagogami i innymi specjalistami. Cieszą się bardzo dużym powodzeniem pośród rodziców, zwłaszcza matek. Przykładowo forum na www.babyboom.pl ma ponad 120 tysięcy użytkowników i ponad 11 milionów postów (wypowiedzi); www.dziecko-info.rodzice.pl – ponad 74 tysiące użytkowników i blisko 9,5 miliona postów; na forum www.maluchy.pl – ponad 37 tysięcy użytkowników i blisko 2,8 miliona postów; a na forum www.gazeta.pl – www.eDziecko.pl jest 28 milionów wypowiedzi różnych rodziców (stan na 20.10.2015). Liczby te świadczą o dużej popularności tej formy kontaktu.

Wśród serwisów informacyjnych poświęconych wychowaniu wyróżnia się www.dziecko-info.rodzice.pl, który jest częścią strony www.rodzice.pl, zawierającej m.in. liczne artykuły, porady, ciekawostki, konkursy, testy, polecane produkty czy wydarzenia, a także wirtualny bazar, na którym można zakupić (lub dostać za darmo) przedmioty, głównie dla mam lub dzieci. Treści te uporządkowano w cztery główne sekcje:

1. ROZWÓJ DZIECKA zawiera takie działy, jak: *Planowanie dziecka*, *Ciąża i poród*, *Niemowlę*, *Małe dziecko*, *Przedszkolak*, *Starsze dziecko*, *Horoskopy*, *Księga imion*.
2. DLA RODZICÓW obejmuje działy: *Jestem mamą*, *Jestem tatą*, *Życie rodzinne*, *Niezbędnik rodzica*, *Rozrywka*, *Zakupy*, *Pod naszym patronatem*, *Moda*, *Magia*.
3. OGŁOSZENIA podzielono na: *Akcesoria*, *Bezpieczeństwo*, *Kosmetyki*, *Książki i poradniki*, *Sprzęt*, *Ubrania ciążowe*, *Ubrania dziecięce*, *Wózki*, *Foteliki*, *Zabawki*, *Oddam*.
4. FORUM.

Forum zamieszczone na powyższej stronie internetowej składa się z 10 głównych sekcji, na które również składają się kolejne działy:

- ORGANIZACYJNE – sekcja ta obejmuje tylko jeden dział, *Od redakcji*, przeznaczony do kontaktu forumowiczów z redakcją, administratorami czy moderatorami.
- PRZYSZLI RODZICE – w sekcji tej mieści się 6 działów: *Dla starających się*, *Leczenie niepłodności*, *Adopcja*, *Oczekując na dziecko*, *Wszystko o porodzie*, *Imiona dzieci*.
- NASZE DZIECI – sekcję tę podzielono według wieku potomstwa (poza ostatnim): *Noworodek*, *Niemowlę*, *Jedno- i dwulatki*, *Wiek przedszkolny*, *Szkolniaki*, *Bliźniaki, trojaczki i …* .

- KIEDY DZIECKO JUŻ JEST – sekcja obejmuje działy: *Mam z dzieckiem taki problem*, *Karmienie*, *A-psik: moje dziecko jest uczulone*.
- STRATA DZIECKA – sekcja zawiera tylko jeden dział o tej samej nazwie, a w nim wątki dotyczące sposobów poradzenia sobie z poronieniem lub śmiercią dziecka.
- PLAC TARGOWY – sekcja obejmuje działy: *Informacyjne*, *Kupię*, *Potrzebuję*.
- POLECAM/ODRADZAM – tu rodzice polecają innym różne produkty, usług, szkoły rodzenia etc., a także piszą, czego warto unikać.
- ZDJĘCIA, PAMIĘTNIKI – sekcja obejmuje działy: *Nasze zdjęcia* (forumowiczek, ich rodzin i dzieci) oraz *Pamiętniki* (związane m.in. z pragnieniem dziecka, ciążą i życiem po narodzinach potomstwa).
- NA KAŻDY TEMAT – sekcja obejmuje działy: *Chcę nawiązać kontakt z innymi rodzicami* (tu wątki z pogaduszkami, często podzielone na kategorie wiekowe od narodzin dzieci, np. kwietniowe i majowe mamy 2014), *Nasze związki*, *Zdrowie i uroda*, *Książka kucharska*.
- ŚMIETNIK – w tej sekcji zamieszczane są wątki, które z jakiegoś powodu należało zamknąć (np. przeważały w nim treści ewidentnie reklamowe czy też trollowanie, czyli prowokowanie/ośmieszanie/obrażanie innych uczestników rozmowy, zakończone zazwyczaj awanturą (*Kim jest*… 2012).

Wśród zalogowanych osób zdecydowanie przeważają kobiety, mężczyźni pojawiają się w tzw. wątkach (tj. tematach zakładanych na forum) marginalnie, co nie oznacza, że uczestniczą w nich w sposób bierny. Matki zaś aktywnie dzielą się swoimi przeżyciami, wiadomościami na temat wychowania, opieki nad dzieckiem, komunikacji z dziećmi i partnerem i różnymi doświadczeniami z własnego codziennego życia. Wiedzy, jaką można uzyskać na forach nie można nazwać wiedzą naukową, nie jest też pozbawiona błędów, pomyłek czy nieścisłości, ale rady udzielane przez użytkowniczki często są poparte literaturą, odniesieniami do bardziej wiarygodnych stron dotyczących pielęgnacji i wychowania dziecka. Niekiedy zdarzają się matki, które zamiast udać się z danym problemem do specjalisty (np. lekarza, psychologa) wolą szukać rozwiązania na forum i to może budzić niepokój, jednakże często same forumowiczki namawiają takie osoby do sięgnięcia po bardziej profesjonalną pomoc. Nie bez znaczenia jest wsparcie, które na forum otrzymują kobiety starające się bezskutecznie o dziecko, te nienajlepiej znoszące ciążę, młode matki zagubione w swojej nowej roli, czy rodzice dzieci/młodzieży sprawiającej trudności, które ich przerastają.

Anonimowość daje im poczucie bezpieczeństwa, a łatwy dostęp do sieci sprawia, że tego rodzaju pomoc mogą uzyskać niemal w każdym momencie.

Fora parentingowe jako źródło wiedzy o wychowaniu – badania własne

Sondaż diagnostyczny przeprowadzony wśród 680 matek i ojców z całej Polski, zróżnicowanych pod względem, wieku, środowiska terytorialnego, wykształcenia, pracy zawodowej, liczby, wieku i płci dzieci etc. określa poziom kultury pedagogicznej w społeczeństwie i stosunek rodziców do pedagogizacji (Bereźnicka 2015). Wykazano, że rodzice czerpią wiedzę o rodzicielstwie i wychowaniu ze źródeł osobowych i źrodeł dokumentalnych. Źródła związane z wiedzą nieformalną obejmują rodzinę, z której doświadczeń czerpali, znajomych, intuicję (sięganie do własnych przekonań, opieranie się na swoich emocjach czy przeczuciach), fora internetowe, a także źródła wiedzy formalnej, jak kontakt z nauczycielami czy innymi specjalistami ze szkół bądź przedszkoli, uczestnictwo w warsztatach poświęconych wychowaniu i przeznaczonych dla rodziców.

Do źródeł dokumentalnych zaliczyć można programy telewizyjne, artykuły z czasopism i internetu, literaturę fachową (psychologiczną, pedagogiczną etc.), jak również studia pedagogiczne lub związaną z tą dziedzinę pracę (tę kategorię można zaliczyć również do źródeł osobowych, bowiem ma związek zarówno z osobami, jak i książkami czy innymi materiałami edukacyjnymi). Szczegółowe dane przedstawiono na tabeli 1 i 2. Respondenci wymieniali najczęściej źródła osobowe, a wśród nich blisko 1/10 rodziców wskazało fora internetowe.

Tabela 1. Źródła wiedzy respondentów o rodzicielstwie i wychowaniu (R = 678)

źródło wiedzy	ogółem
rodzina	74%
intuicja	41%
znajomi	31%
programy TV	28%
literatura fachowa	25%
artykuły z czasopism/internetu	22%
poradniki	20%
szkoła/ przedszkole	10%
fora internetowe	9%
warsztaty dla rodziców	4%
studia pedag./ praca	1%
inne	3%

Źródło: opracowanie własne.

W tabeli 2 przedstawiono wyniki uwzględniające płeć respondentów. Z danych wynika, że matki częściej szukają odpowiedzi na nurtujące je pytania czy interesujące dla nich zagadnienia wychowawcze w literaturze psychologicznej

bądź pedagogicznej (ponad trzykrotnie częściej zaznaczane niż w przypadku ojców), korzystanie z artykułów o omawianej tematyce, jak również z poradników (trzy razy częściej), warsztatów (dwukrotnie częściej) czy forów internetowych. W tym ostatnim przypadku rozbieżność w wynikach nie jest tak duża, jak można się spodziewać. Dane te potwierdzają, że mężczyźni również poszukują informacji na forum, aczkolwiek niekoniecznie się ujawniają (nie logują się, nie biorą udziału w rozmowach, pogaduszkach i dyskusjach; należą raczej do czytelników niż faktycznych, aktywnych forumowiczów).

Tabela 2. Źródła wiedzy respondentów z podziałem na płeć

źródło wiedzy	kobiety	mężczyźni
rodzina	74%	75%
intuicja	43%	39%
znajomi	31%	30%
progra-my TV	30%	24%
literatura fachowa	34%	10%
artykuły z czasopism/internetu	25%	16%
poradniki	27%	9%
szkoła/ przed-szkole	9%	10%
fora inter-netowe	11%	7%
warsztaty dla rodziców	5%	2%
studia pedag./ praca	1%	0%
inne	3%	2%

Źródło: opracowanie własne.

W tabelach 3, 4, 5, 6 scharakteryzowano rodziców korzystających z forów parentingowych i traktujących je jako źródło informacji w kwestiach wychowawczych.

Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania (tabela nr 3), przeważają tu respondenci z większych miast, aczkolwiek użytkownikami forów są również mieszkańcy małych miasteczek i wsi.

Tabela 3. Fora internetowe a miejsce zamieszkania respondentów

miejsce zamieszkania rodziców	**Użytkownicy forów internetowych. Rozkład procentowy**
miasto	13%
miasteczko	6%
wieś	8%

Źródło: opracowanie własne.

Podobnie jak – według wspomnianych wcześniej badań CBOS – w przypadku całego internetu, tak i z forów parentingowych korzystają najczęściej osoby z wyższym wykształceniem (tabela nr 4).

Tabela 4. Fora internetowe a wykształcenie respondentów

wykształcenie rodziców	**Użytkownicy forów internetowych. Rozkład procentowy**
podstawowe/ gimnazjum	5%
średnie	7%
wyższe	15%

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 5 charakteryzuje respondentów pod kątem wykonywanego zawodu. Fora internetowe odwiedzają głównie przedstawiciele zawodów związanych z nauką i edukacją.

Tabela 5. Fora internetowe jako źródła wiedzy a zawód respondentów

zawód rodziców	**Użytkownicy forów internetowych. Rozkład procentowy**
nauka i edukacja	13%
inne zawody	9%
niepracujący	9%

Źródło: opracowanie własne.

Forumowicze to głównie osoby młode (ponownie zbieżność z wynikami wspomnianych badań CBOS), zdecydowana większość to rodzice do 35 roku życia. Dane przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Fora internetowe jako źródła wiedzy a wiek respondentów

wiek rodziców	**Użytkownicy forów internetowych. Rozkład procentowy**
poniżej 25 lat	13%
25-35 lat	16%
35-55 lat	7%
powyżej 55 lat	2%

Źródło: opracowanie własne.

Uzupełnieniem powyższych wyników badań może być fragment analizy badań podjętych w ramach prowadzonego przez Autorkę seminarium licencjackiego. W jednej z prac (Garbaczewska 2011) przeprowadzono badania

sondażowe, pytając rodziców będących użytkownikami kilku forów internetowych, o rolę internetu w ich pedagogizacji. Na udział w badaniu zdecydowało się 50 matek i tylko 2 ojców, większość (75%) to osoby od 26 do 35 lat, 13,5% to rodzice młodsi, a 11,5% – starsi, ¾ posiadało wykształcenie wyższe, a ¼ – średnie; głównie mieszkańcy miast (83%), przede wszystkim rodzice małych dzieci (do 5 roku życia), ewentualnie dzieci uczęszczających do szkoły podstawowej.

Na pytania o źródło wiedzy na temat wychowania, wiadomości uzyskane w sieci wskazało 61%, w sumie plasowały się one na trzecim miejscu (po nauce na własnych błędach – blisko 70% – i wzorcach wyniesionych z domu – 65%; rzadziej zaś wskazywane były porady rodziców/znajomych oraz specjalistów – po 50%, a także prasa dla rodziców – 27%.

Na pytanie o to, na jakich stronach związanych z wychowaniem najchętniej spędzają czas, większość respondentów (70%) wybrała właśnie fora internetowe. Pozostałe wybory to artykuły o wychowaniu i opiece nad dziećmi – 17% ankietowanych oraz „porady ekspertów" – 12%. Wyraźnie widać więc, że rodzice chętniej wybierali miejsca, gdzie mogli komunikować się z innymi rodzicami. Bardziej sprawdzone źródła wiedzy, jak porady ekspertów były znacznie mniej chętnie wybierane. Celem odwiedzin forów było głównie zdobycie informacji na temat zdrowia dziecka lub wychowania, jak również zaspokojenie nudy, potrzeba uzyskania wsparcia oraz wiadomości o miejscach przyjaznych dzieciom. Co trzeci respondent otrzymał kilkakrotnie w internecie poradę związaną z wychowaniem (tyle samo nigdy jej nie szukało), a 17% – wielokrotnie, zaś co dziesiąty nigdy. Dodatkowo niespełna połowa udzielała rad innym wielokrotnie, 1/3 – kilka razy, a co piąty – nigdy. Należy podkreślić, że większość ankietowanych odpowiedziała twierdząco na pytanie o to, czy uznają internet za odpowiednie miejsce do zdobywania wiedzy pedagogicznej.

Podsumowanie i wnioski

Ponieważ wychowanie wiąże się współcześnie w wieloma wyzwaniami i trudnościami (Bereźnicka 2014, s. 127-165), dlatego nieodzowne jest kształtowanie kompetencji komunikacyjnych, informacyjnych i medialnych. Sami rodzice dostrzegają potrzebę dokształcania się w tej problematyce. Z badań przeprowadzonych przez E. Kopeć pośród 700 rodziców dzieci w wieku wczesnoszkolnym wynika, że większość respondentów (85%) uznała konieczność posiadania wiedzy pedagogicznej. Tylko 1% ankietowanych uważał, że nie jest ona rodzicom potrzebna; pozostali nie mieli zdania/nie udzielili żadnej odpowiedzi (Kopeć 2012, s. 106).

Internet wraz z forami parentingowymi stanowi popularne źródło wiedzy o rodzicielstwie. Korzystają z niego rzesze rodziców, a biorąc pod uwagę dane wskazujące na ich młody wiek, można sądzić, że młodzi rodzice będą głównymi

fanami tych forów. Dlatego osoby moderujące dyskusje na forach powinny być ekspertami i peofesjonalistami w dziedzinie wychowania. W ramach podnoszenia kompetencji pedagogicznych rodziców, należy zadbać także o:

1) podniesienie rangi i jakości przedmiotu „wychowanie do życia w rodzinie";
2) kontynuację tej edukacji podczas studiów wyższych, zwłaszcza pedagogicznych,
3) warsztaty organizowane w szkołach dla rodziców (bądź przyszłych rodziców), którzy nie decydują się na podejmowanie studiów lub chcieliby brać w nich udział mimo ukończonych kursów (Bereźnicka 2015).

Ta ostatnia propozycja stanowiłaby wyjście naprzeciw ewidentnej potrzebie rodziców, zwłaszcza matek, dotyczącej kontaktu z innymi i dzielenia się własnymi doświadczeniami – aspektu, który tak silnie wiąże użytkowniczki forów parentingowych. Być może rozpowszechnienie warsztatowej formy (która istnieje w naszym kraju, ale z różnych przyczyn nie jest dostępna dla każdego) przyczyniłoby się do tego, że rodzice szukaliby odpowiedzi na nurtujące ich pytania i wątpliwości w wiarygodnych źródłach informacji. Fora internetowe dla rodziców i portale społecznościowe powinny w świadomości młodych rodziców stać się jednym z dodatkowych źródeł informacji, a nie zastępować gruntownej wiedzy pedagogicznej.

Bibliografia

Batorowska, H. (2013) *Od alfabetyzacji informacyjnej do kultury informacyjnej. Rozważania o dojrzałości informacyjnej*. Warszawa: Wydawnictwo SBP.

Bereźnicka, M. (2010) *Wartości kształcenia we współczesnej szkole*. Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego.

Bereźnicka, M. (2014) *Wychowanie dziecka we współczesnej rodzinie*. Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego.

Bereźnicka, M. (2015) *Kultura pedagogiczna rodziców w społeczeństwie informacyjnym.* Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego.

Feliksiak, M. (2012) *Korzystanie z internetu.* CBOS. Dostęp: 24.10.2015. Tryb dostępu: http://www.cbos.pl/SPISKOM.POL/2012/K_081_12.PDF.

Fora parentingowe. Dostęp: 20.10.2015. Tryb dostępu: http://www.babyboom.pl; http://www.dziecko-info.rodzice.pl; http://www.maluchy.pl; http://www.eDziecko.pl.

Garbaczewska, K. (2011) *Rola Internetu w pedagogizacji rodziców* (praca licencjacka wykonana pod kierunkiem Autora opracowania). Kraków: archiwum UP.

Huk, T. (2011) *Media w wychowaniu, dydaktyce oraz zarządzaniu informacją edukacyjną szkoły*. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls".

Kawula, S., Brągiel, J., Janke, A. W. (2009) *Pedagogika rodziny. Obszary i panorama problematyki*. Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek.

Kopeć, E. (2012) *Rola wiedzy pedagogicznej w wychowaniu dziecka w rodzinie w świetle badań w powiecie kolbuszowskim*. „Zeszyty Naukowe KUL", nr 2, s. 101-112.

Kron, F., Sofos, A. (2008) *Dydaktyka mediów*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.

Kim jest troll internetowy (2012). Dostęp: 16.10.2015 Tryb dostępu: http://technologie.gazeta.pl/internet/1,104530,12847891,Kim_jest_troll_internetowy_.html.

Zacher, L. W. (2004) Od *społeczeństwa informacyjnego do społeczeństwa wiedzy* (*dylematy tranzycyjne: między informacją, wiedzą i wyobraźnią*). W: Haber, L. H. (red.), *Społeczeństwo informacyjne. Wizja czy rzeczywistość?* II ogólnopolska konferencja naukowa. Tom I. Kraków: AGH Uczelniane Wydawnictwa Naukowo-Dydaktyczne, s. 103-112.

Streszczenie

W artykule rozważa się rolę mediów, zwłaszcza internetu wraz z cieszącymi się dużą popularnością forami parentingowymi, w kształtowaniu kultury pedagogicznej rodziców w dzisiejszym społeczeństwie informacyjnym. Przytoczono wyniki badań własnych związanych z tym zagadnieniem, skupiając się na kwestii forów przeznaczonych dla rodziców. Na końcu zamieszczono konkluzje, które w węższym wymiarze odnoszą się do istnienia i sensu takich forów, zaś w szerszym – do możliwości podniesienia poziomu wiedzy pedagogicznej rodziców i osób zajmujących się wychowaniem.

Słowa kluczowe: wychowanie, kultura pedagogiczna, internet, fora dla rodziców

Internet forums as a source of pedagogical information of contemporary parents

Abstract

This paper considers the role of the media, especially the Internet, along with very popular parenting forums, in the development of pedagogical culture of parents in today's information society. Next, the results of research related to this

issue are presented, focusing on the matter of forums designed for parents. The conclusions in the narrower dimension refer to the existence and meaning of such forums, while in the broader sense – the possibility of raising the level of pedagogical culture of parents and those involved in education are introduced.

Keywords: education, pedagogical culture, Internet forums for parents